

ความต้องการของประชาชนในการฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ดของโครงการลูกพระดาบส

Needs of the people for training on mushroom of Lukphradabos project

ดวงใจ โยธาวงษ์¹ พัฒนา สุขประเสริฐ² และ เฉลิมพล จตุพร³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร และชนิดเห็ดกับความต้องการฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ดของโครงการลูกพระดาบส โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนทั่วไปที่เข้ารับการฝึกอบรมกับโครงการลูกพระดาบส จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านทฤษฎี คือ ชนิดเห็ด จำนวนวันที่สามารถเข้ารับการฝึกอบรม ระยะทางระหว่างบ้านกับโครงการลูกพระดาบส และความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสังคม ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านปฏิบัติ คือ ชนิดเห็ด ระยะทางระหว่างบ้านกับโครงการลูกพระดาบส ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสังคม ระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และความน่าเชื่อถือของสื่อ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก คือ ชนิดเห็ด จำนวนวันที่สามารถเข้ารับการฝึกอบรม ระยะทางระหว่างบ้านกับโครงการลูกพระดาบส ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสังคม

คำสำคัญ: การฝึกอบรม การเพาะเห็ด โครงการลูกพระดาบส

Abstract

The objectives of this research were to study the relationship between personal data of trainees and media access to training program types of mushroom and the specific training on mushroom cultivation programs offered by Lukphradabos project. Questionnaires were used to collect data from 400 samples. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and hypothesis testing with Pearson's correlation coefficient.

The findings showed that various factors were related to mushroom cultivation theory and practical training. Regarding to part of theory, types of mushroom, training time period, distance from home to Lukphradabos project, and frequency of their exposure to information from the social media are critical factors, significantly associated to their training need. Types of mushroom, distance from home to

¹ ดวงใจ โยธาวงษ์ ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900.

² พัฒนา สุขประเสริฐ ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900.

³ เฉลิมพล จตุพร สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี 10220.

Lukphradabos project, frequency of their exposure to information from the social media, time spent on getting information from public media, and media credibility are the critical factors, significantly related to training need in practical part. The factors on materials and conveniences related to the needs for mushroom cultivation training were types of the required mushroom, number of days that would be available, distance from home to Lukphradabos project, and frequency of their exposure to information from the social media.

Key words: Training, Mushroom cultivation, Lukphradabos project

บทนำ

การเพาะเห็ดเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยม เนื่องจากประชาชนห่วงใยในสุขภาพมากขึ้น เห็ดซึ่งจัดเป็นอาหารเพื่อสุขภาพที่มีรสชาติดี มีคุณค่าทางอาหารสูง ประกอบด้วยโปรตีน เกลือแร่ แคลเซียม ฟอสฟอรัส เหล็ก และวิตามิน สามารถนำมาปรุงอาหารได้หลากหลายเห็ดบางชนิดจัดเป็นสมุนไพร และที่สำคัญมีคุณสมบัติทางยา ในการป้องกันและรักษาโรคบางอย่างได้จึงได้รับความนิยม ประกอบกับราคาเห็ดสดมีราคาไม่แพงสามารถหาซื้อได้ในท้องตลาดได้โดยมนุษย์มีการนำเห็ดมาใช้ประโยชน์หลายอย่าง ได้แก่ การใช้รับประทานเป็นอาหาร การใช้เป็นยารักษาโรคหรือสมุนไพร ใช้เป็นเครื่องเทศ การใช้เป็นเห็ดประดับ การใช้เป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และเครื่องสำอาง ปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเพาะเห็ดมากขึ้น อีกทั้งการเพาะเห็ดยังมีวิธีการที่ทำได้ง่ายและวัสดุที่นำมาเพาะหาได้ง่าย ขั้นตอนน้อย แม้ผู้ที่ยังไม่มีประสบการณ์มากนักก็สามารถฝึกหัดได้อย่างรวดเร็วและสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพหลักหรือรายได้เสริมหรือนำมารับประทานในครัวเรือนโดยมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเพาะเห็ดกระจายอยู่ทั่วทุกจังหวัดของประเทศไทยมากกว่า 7,000 ครัวเรือน ซึ่งสามารถสร้างรายได้ไม่ต่ำกว่า 7,000 ล้านบาท/ปี (Kasikorn research center, 2012) โดยเห็ดที่ได้รับความนิยมและมีวางจำหน่ายตามท้องตลาดทั่วไป ได้แก่ เห็ดหลินจือ เห็ดฟาง เห็ดนางฟ้าภูฐาน เห็ดหูหนู เห็ดหอม เห็ดแชมปิญอง เห็ดขอนขาว เห็ดโคนญี่ปุ่น เห็ดเข็มเงินเข็มทอง เห็ดตีนแรด เป็นต้น (Euadtragoon, 2001) โครงการลูกพระดาบส เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 กิจกรรมการดำเนินงานมุ่งเน้นในด้านการเกษตรแบบผสม

ผสานในลักษณะพึ่งพาตนเองตามแนวพระราชดำริ พร้อมทั้งมีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรๆ ที่เกี่ยวกับด้านการเกษตรให้แก่ประชาชนเรียนฟรี โดยหนึ่งในหลักสูตรที่ได้รับความนิยมคือ หลักสูตรการเพาะเห็ดครบวงจร ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ฝึกอบรมเกี่ยวกับการเพาะเห็ดในถุงพลาสติกที่ประกอบไปด้วยเนื้อหา ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ตั้งแต่ชีววิทยาเบื้องต้นเกี่ยวกับเห็ด หลักการและขั้นตอนการเพาะเห็ดแบบครบวงจร การตัดถ่ายเนื้อเยื่อเจริญ การเก็บรักษาเชื้อพันธุ์เห็ด การทำหัวเชื้อในเมล็ดธัญพืช การทำก้อน การดูแลรักษา การเปิดดอก การแปรรูป ไปจนถึงการนำก้อนเห็ดเก่ามาใช้ประโยชน์ โดยในปัจจุบันมีผู้ผ่านการฝึกอบรมมากกว่า 5,000 คน และมีผู้ผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ไปประกอบอาชีพเพาะเห็ดมีเพียง 500 คน (Lukphradabos project, 2017)

ผู้วิจัยจึงสนใจความต้องการฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ดของโครงการลูกพระดาบส เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร และชนิดเห็ดกับความต้องการฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ดของโครงการลูกพระดาบสเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข หลักสูตรโครงการฝึกอบรมในอนาคต เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ประโยชน์สูงสุดตลอดจนเพื่อเป็นการพัฒนาการเกษตรของไทยต่อไป

นิยามศัพท์

สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง ช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสิ่งพิมพ์ ได้แก่ แผ่นพับ/ใบปลิว วารสารทางการเกษตร และหนังสือพิมพ์

สื่อกิจกรรม หมายถึง ช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางทำกิจกรรม ได้แก่ แปลงการเรียนรู้ (ของเกษตรกร)

แปลงสาริต (ของเจ้าหน้าที่) การประกวด และนิทรรศการ

สื่อบุคคล หมายถึง ช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านบุคคล ได้แก่ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน เกษตรกรต้นแบบ ปรารชฎ์เกษตร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และผู้นำชุมชน

สื่อสังคม หมายถึง ช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านในกลุ่มสังคม ได้แก่ เคเบิลท้องถิ่นในชุมชน หอกระจายเสียง (วิทยุชุมชน) Facebook Twitter และline

สื่อมวลชน หมายถึง ช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสาธารณะ สามารถเข้าถึงได้ทั่วไป ได้แก่ สื่อ วิทยุกระจายเสียง สื่อโทรทัศน์(ช่องฟรีทีวี) และ Youtube

ด้านทฤษฎี หมายถึง การบรรยายการเพาะเห็ดแบบครบวงจรทั้ง 6 ขั้นตอนในห้องเรียนผ่าน Power point

ด้านปฏิบัติ หมายถึง การฝึกปฏิบัติการเพาะเห็ดในทุกขั้นตอนโดยฝึกเทคนิคแบบกลุ่มและแบบรายบุคคล

ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง เครื่องมืออุปกรณ์ที่พร้อมและครบครันในการเรียนทั้งในการนั่งฟังบรรยายการฝึกปฏิบัติและมีความสะอาด ปลอดภัยในการฝึกอบรม

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ศึกษาคือ ประชาชนทั่วไปที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับด้านการเกษตรของโครงการลูกพระดาบสมิทั้งหมด 8 หลักสูตร ประกอบด้วยหลักสูตรปลูกพืชไม้ใช้ดิน การเลี้ยงปลานิล การปลูกกล้วยไม้ ความรู้เกี่ยวกับกาแฟ การทำปุ๋ยสั่งตัด การทำปุ๋ยชีวภาพ การจัดดอกไม้ในงานพิธี การทำผลไม้ดอง ยกเว้นหลักสูตรเพาะเห็ด ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรดังกล่าวในเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ โดยมีจำนวน 50 คนต่อหลักสูตรรวม

ทั้งหมด 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ตอนที่ 2 การเปิดรับข่าวสาร ตอนที่ 3 ชนิดเห็ดที่มีความต้องการฝึกอบรม ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ดของโครงการลูกพระดาบสมิ ด้านทฤษฎี ด้านปฏิบัติ และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องที่ยังตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96 ผู้วิจัยหาความเชื่อมั่นโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน ในหลักสูตรอื่น โดยการนำไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นเป็นรายข้อหาความเชื่อมั่นรวมโดยใช้วิธีของครอนบาค แอลฟา มีค่าเท่ากับ 0.89

การวิเคราะห์ข้อมูล

การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลที่ศึกษาในส่วนของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ดของโครงการลูกพระดาบสมิ การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ดของโครงการลูกพระดาบสมิ และชนิดเห็ดที่มีความต้องการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ดของโครงการลูกพระดาบสมิใช้มาตราส่วนประมาณค่าวัด 5 ระดับ (ช่วงคะแนน = 0.8) กำหนดเกณฑ์และช่วงคะแนนดังนี้

มากที่สุด = 4.21-5.00 มาก = 3.41-4.20 ปานกลาง = 2.61-3.40 น้อย = 1.81-2.60 น้อยที่สุด = 1.00-1.80

ผลการวิจัย**ตาราง 1** ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	188	47.0
หญิง	212	53.0
อายุ (ปี)		
อายุ 16 -35 ปี	132	33.0
อายุ 36 - 55 ปี	121	30.2
อายุ 56 - 80 ปี	147	36.8
ต่ำสุด = 16 ปี สูงสุด = 80 ปี		
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	52	13.0
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)	33	8.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)	58	14.5
ปวส./อนุปริญญา	38	9.5
ปริญญาตรี	180	45.0
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	39	9.8
อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	32	8.0
พนักงานเอกชน	55	13.8
รับจ้างทั่วไป	50	12.4
อาชีพอิสระ/ค้าขาย	63	15.8
เกษตรกร	200	50.0
รายได้ในครัวเรือน/ปี		
50,000 - 100,000 บาท	159	39.8
100,001 - 240,000 บาท	141	35.2
240,001 - 7,000,000 บาท	100	25.0
ต่ำสุด = 50,000 บาท สูงสุด = 7,000,000 บาท		

ตาราง 2 ข้อมูลความต้องการในการฝึกอบรม

ความต้องการในการฝึกอบรม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จำนวนวันที่ต้องการฝึกอบรม		
1 - 2 วัน	73	18.2
3 - 4 วัน	323	80.8
5 - 15 วัน	4	1.0
ต่ำสุด = 1วัน สูงสุด = 15 วัน		
ช่วงเวลาที่สามารถเข้ารับการฝึกอบรม		
จันทร์ - ศุกร์ เวลา 17.00 - 20.00 น.	74	18.5
จันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.00 - 16.00 น.	157	39.3
เสาร์ - อาทิตย์ เวลา 08.00 - 16.00 น.	132	33.0
ทุกวัน เวลา 08.00 - 16.00 น.	37	9.2
งบประมาณที่สามารถจ่ายในการฝึกอบรม		
≤ 500 บาท	279	69.3
501 - 1000 บาท	80	20.5
1001 - 2000 บาท	16	4.0
≥ 2001 บาทขึ้นไป	25	6.2
ต่ำสุด = 0 บาท สูงสุด = 5000 บาท		
ระยะทางจากบ้านมาโครงการลูกพระดาบส		
1 - 19 กิโลเมตร	147	36.8
20 - 33 กิโลเมตร	143	35.7
35 - 900 กิโลเมตร	110	27.5
ต่ำสุด = 1 กม. สูงสุด = 900 กม.		

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล และข้อมูลความต้องการในการฝึกอบรม

ผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.0 มีอายุ 56 - 80 ปี (ร้อยละ 36.8) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 45.0) ประกอบอาชีพการเกษตร (ร้อยละ 50.0) มีรายได้ในครัวเรือน 50,000-

100,000 บาท/ปี (ร้อยละ 39.8) จำนวนวันที่สามารถเข้ารับการฝึกอบรม มีเวลา 3 - 4 วัน (ร้อยละ 80.8) วันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.00 - 16.00 น. (ร้อยละ 39.3) งบประมาณที่สามารถจ่ายในการฝึกอบรม 501 - 1000 บาท (ร้อยละ 69.8) ระยะทางระหว่างบ้านท่านกับโครงการลูกพระดาบส มีระยะทาง 1 - 19 กิโลเมตร (ร้อยละ 36.8)

ตาราง 3 การเปิดรับข่าวสาร

ประเภทสื่อ	จำนวน (ร้อยละ)	ความถี่ (ครั้ง/สัปดาห์)		ความน่าเชื่อถือ	
		ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ระดับ
สื่อสิ่งพิมพ์	106 (26.5)	1.4 (2.2)	36.6 (74.2)	4.00 (0.76)	มาก
สื่อกิจกรรม	81 (20.3)	1.0 (1.6)	33.7 (69.6)	3.97 (0.91)	มาก
สื่อบุคคล	66 (16.5)	1.0 (1.6)	38.2 (78.0)	4.06 (0.85)	มาก
สื่อสังคม	192 (48.0)	3.2 (2.9)	109.8 (78.0)	4.06 (0.86)	มาก
สื่อมวลชน	210 (52.5)	4.2 (2.8)	160.5 (145.4)	4.14 (0.80)	มาก
รวม				4.07 (0.84)	มาก

การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร

ประเภทสื่อที่เปิดรับข่าวสาร ประชาชนส่วนใหญ่ เปิดรับจากสื่อมวลชน คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงคือ สื่อสังคม คิดเป็นร้อยละ 48.0 ความถี่ที่เปิดรับข่าวสาร สื่อมวลชนมีความถี่ ค่าเฉลี่ย 4.2 ครั้ง/สัปดาห์ รองลงมาคือ สื่อสังคมมีความถี่ ค่าเฉลี่ย 3.2 ครั้ง/สัปดาห์ และระยะเวลาที่เปิดรับข่าวสารสื่อมวลชนระยะเวลา ค่าเฉลี่ย 2 ชั่วโมง 46 นาที รองลงมาคือสื่อสังคมระยะเวลา ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมง 50 นาที ความน่าเชื่อถือของสื่อโดยรวมค่าเฉลี่ย 4.07 อยู่ในระดับมาก พบว่า สื่อมวลชน (4.14) รองลงมาคือ สื่อบุคคล (4.06) สื่อสังคม (4.06) สื่อสิ่งพิมพ์ (4.00) และสื่อกิจกรรม (3.97) ตามลำดับ

ชนิดเห็ดที่มีความต้องการฝึกอบรม

ความต้องการในการฝึกอบรมเชื้อเห็ดชนิดต่างๆ โดยรวมค่าเฉลี่ย 3.44 อยู่ในระดับความต้องการมาก พบว่าความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ดในระดับความต้องการมาก คือ เห็ดหลินจือ (3.75) เห็ดนางฟ้า (3.72) เห็ดนางรมฮังการี (3.56) เห็ดโคนญี่ปุ่น (3.51) และเห็ดเป่าฮื้อ (3.47) ตามลำดับ รองลงมาเห็ดหัวลิง (3.39) เห็ดขอนขาว (3.33) เห็ดหูหนู (3.30) เห็ดนางรมสีทอง (3.25) และเห็ดมิวกี้ (3.15) มีความต้องการฝึกอบรมระดับความต้องการปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 4 ข้อมูลชนิดเห็ดที่มีความต้องการในการฝึกอบรม (ต่อ)

ชนิดเห็ด	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ชนิดเห็ด	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. เห็ดหลินจือ	3.75	1.28	มาก	6. เห็ดโคนญี่ปุ่น	3.51	1.43	มาก
2. เห็ดหูหนู	3.30	1.30	ปานกลาง	7. เห็ดนางฟ้าภูฐาน	3.72	1.22	มาก
3. เห็ดขอนขาว	3.33	1.35	ปานกลาง	8. เห็ดนางรมฮังการี	3.56	1.36	มาก
4. เห็ดหัวลิง	3.39	1.43	ปานกลาง	9. เห็ดนางรมสีทอง	3.25	1.41	ปานกลาง
5. เห็ดมิวกี้	3.15	1.42	ปานกลาง	10. เห็ดเป่าฮื้อ	3.47	1.44	มาก
รวม					3.44	1.36	มาก

ตาราง 5 ความต้องการในการฝึกอบรมการเพาะเห็ด

ความต้องการในการฝึกอบรมการเพาะเห็ด	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านทฤษฎี			
1.1 บรรยายการเพาะเลี้ยงเชื้อเห็ดบริสุทธิ์	3.82	1.12	มาก
1.2 บรรยายการทำหัวเชื้อเห็ดในเมล็ดธัญพืช	3.82	1.08	มาก
1.3 บรรยายการทำก้อนเห็ดในถุงพลาสติก	3.86	1.13	มาก
1.4 บรรยายการเปิดดอกและการดูแลรักษา	3.86	1.29	มาก
1.5 บรรยายการแปรรูปดอกเห็ดและสปอร์ของเห็ด	3.88	1.13	มาก
1.6 บรรยายการใช้ประโยชน์จากก้อนเก่าของเห็ด	3.85	1.15	มาก
รวม	3.84	1.15	มาก
2. ด้านปฏิบัติ			
2.1 ฝึกปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเชื้อเห็ดบริสุทธิ์	3.89	1.33	มาก
2.2 ฝึกปฏิบัติการทำหัวเชื้อเห็ดในเมล็ดธัญพืช	3.88	1.14	มาก
2.3 ฝึกปฏิบัติการทำก้อนเห็ดในถุงพลาสติก	3.93	1.17	มาก
2.4 ฝึกปฏิบัติการเปิดดอกและการดูแลรักษา	3.90	1.16	มาก
2.5 ฝึกปฏิบัติการแปรรูปดอกเห็ดและสปอร์ของเห็ด	3.89	1.16	มาก
2.6 ฝึกปฏิบัติการใช้ประโยชน์จากก้อนเก่าของเห็ด	3.84	1.19	มาก
รวม	3.88	1.19	มาก

ตาราง 6 ความต้องการในการฝึกอบรมการเพาะเห็ด (ต่อ)

ความต้องการในการฝึกอบรมการเพาะเห็ด	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก			
3.1 เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติครบถ้วนและเพียงพอต่อการใช้งานในทุกขั้นตอน	3.72	1.16	มาก
3.2 ห้องปฏิบัติการที่สะอาดถูกสุขลักษณะและเพาะเห็ดได้จริง	3.79	1.13	มาก
3.3 สถานที่ฝึกอบรมที่มีความพร้อม มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องเรียน ห้องฝึกปฏิบัติ	3.80	1.13	มาก
3.4 สถานที่พักอาศัยในระหว่างการฝึกอบรม	3.67	1.14	มาก
3.5 มีเอกสาร หนังสือ หรือคู่มือการเพาะเห็ด	3.79	1.15	มาก
3.6 สื่อการสอนที่ทันสมัยในการฝึกอบรมการเพาะเห็ด	3.76	1.14	มาก
3.7 การมีอาหารและเครื่องดื่มในระหว่างการฝึกอบรม	3.65	1.12	มาก
3.8 การมีพาหนะที่ปลอดภัยต่อการเดินทางไปศึกษาดูงาน	3.72	1.32	มาก
รวม	3.73	1.16	มาก

ความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ดของโครงการลูกพระดาบส

ความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านทฤษฎี โดยรวมค่าเฉลี่ย 3.84 อยู่ในระดับความต้องการมาก มีความต้องการในขั้นตอนบรรยายการแปรรูปดอกเห็ดและสปอร์ของเห็ดมากที่สุด ความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านปฏิบัติ โดยรวมค่าเฉลี่ย 3.88 อยู่ในระดับความต้องการ

มาก มีความต้องการฝึกปฏิบัติการทำก้อนเห็ดในถุงพลาสติกมากที่สุด และความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมค่าเฉลี่ย 3.73 อยู่ในระดับความต้องการมาก มีความต้องการสถานที่ฝึกอบรมที่มีความพร้อม มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องเรียน ห้องฝึกปฏิบัติมากที่สุด

ตาราง 7 ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการในการฝึกอบรมการเพาะเห็ดกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์	ความต้องการในการฝึกอบรมการเพาะเห็ด			
	ด้านทฤษฎี	ด้านปฏิบัติ	ด้านวัสดุอุปกรณ์	รวม
จำนวนวันที่สามารถเข้ารับการฝึกอบรม	0.114*	0.085	0.114*	0.089
ระยะทางจากบ้านไปโครงการลูกพระดาบส	0.126*	0.127*	0.105*	0.105*
ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสังคม	0.107*	0.102*	0.111*	0.131*
ระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน	-0.087	-0.128*	0.037	-0.070*
ความน่าเชื่อถือของสื่อ	0.093	0.102*	0.097	0.100*
ชนิดเห็ด				
เห็ดหลินจือ	0.131**	0.119*	0.119*	0.136*
เห็ดขอนขาว	0.128*	0.102*	0.099*	0.138**
เห็ดหัวลิง	0.144**	0.136**	0.082	0.148**
เห็ดมิวกี้	0.115*	0.112*	0.064	0.121*
เห็ดโคนญี่ปุ่น	0.150**	0.095*	0.045	0.113*
เห็ดเป๋าฮื้อ	0.121*	0.068	0.003	0.073

**P<0.01

*P<0.05

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

จำนวนวันที่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมการเพาะเห็ดได้ตลอดหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า จำนวนวันที่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมการเพาะเห็ดได้ตลอดหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับด้านทฤษฎี ($r = 0.114, p < 0.05$) และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ($r = 0.114, p < 0.05$) ในทิศทางเดียวกัน

ระยะทางระหว่างบ้านกับโครงการลูกพระดาบสมมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ระยะทางระหว่างบ้านกับโครงการลูกพระดาบสมมีความสัมพันธ์กับด้านทฤษฎี ($r = 0.126, p < 0.05$) ด้านการปฏิบัติ ($r = 0.127, p < 0.05$) และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ($r = 0.105, p < 0.05$) ในทิศทางเดียวกัน

ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสังคมมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า จำนวนความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสังคมมีความสัมพันธ์กับด้านทฤษฎี ($r = 0.10, p < 0.05$) ด้านการปฏิบัติ ($r = 0.102, p < 0.05$) และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ($r = 0.111, p < 0.05$) ในทิศทางเดียวกัน

ระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับและด้านการปฏิบัติ ($r = -0.128, p < 0.05$) ในทิศทางตรงข้าม

ความน่าเชื่อถือของสื่อมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด โดยเมื่อพิจารณาพบว่า ความน่าเชื่อถือของสื่อสิ่งพิมพ์มีความสัมพันธ์กับด้านการปฏิบัติ ($r = 0.102, p < 0.05$) ในทิศทางเดียวกัน

ชนิดเห็ดที่มีความต้องการฝึกอบรมโดยจำแนกชนิดที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ด ดังนี้ เห็ดหลินจือมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ด้านทฤษฎี ($r = 0.131, p < 0.01$) ด้านการปฏิบัติ ($r = 0.119, p < 0.05$) และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ($r = 0.119, p < 0.05$) ในทิศทางเดียวกัน

เห็ดขอนขาวมีความสัมพันธ์กับความต้องการ

($r = 0.099, p < 0.05$) ในทิศทางเดียวกัน

เห็ดหัวลิงมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ด้านทฤษฎี ($r = 0.144, p < 0.01$) และด้านการปฏิบัติ ($r = 0.136, p < 0.01$) ในทิศทางเดียวกัน

เห็ดมวกี่มีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ด้านทฤษฎี ($r = 0.115, p < 0.05$) และด้านการปฏิบัติ ($r = 0.112, p < 0.05$) ในทิศทางเดียวกัน

เห็ดโคนญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ด้านทฤษฎี ($r = 0.150, p < 0.01$) และด้านการปฏิบัติ ($r = 0.095, p < 0.05$) ในทิศทางเดียวกัน

และเห็ดเป่าฮื้อมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด โดยเมื่อพิจารณาในด้านทฤษฎี ($r = 0.121, p < 0.01$) ในทิศทางเดียวกัน

สรุปและอภิปรายผล

ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 45 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีประกอบอาชีพการเกษตร มีรายได้ในครัวเรือน 50,000 - 100,000 บาท/ปี จำนวนวันที่สามารถเข้ารับการฝึกอบรม 3 - 4 วัน ซึ่งปกติหลักสูตรอบรมการเพาะเห็ดครบวงจรของโครงการลูกพระดาบสมมีระยะเวลา 5 วัน ช่วงเวลาที่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมการเพาะเห็ดตลอดหลักสูตร วันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.00 - 16.00 น. ระยะทางระหว่างบ้านท่านกับโครงการลูกพระดาบสมมีระยะทาง 1 - 19 กิโลเมตร

การเปิดรับข่าวสาร ส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และสื่อสังคม ความถี่ที่เปิดรับข่าวสารจากสื่อมีความถี่ 2 - 7 ครั้ง/สัปดาห์ ระยะเวลาที่เปิดรับข่าวสารจากสื่อระยะเวลา 1 - 6 ชั่วโมง และความน่าเชื่อถือของสื่อโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Worasir (2010) ศึกษาเรื่องการเปิดรับสื่อกับการตัดสินใจท่องเที่ยวต่างประเทศของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในต่างประเทศจากอินเทอร์เน็ตและสื่อที่มีอิทธิพลต่อการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีความสำคัญ 3 อันดับแรกคือ สื่อบุคคล สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อมวลชน

ชนิดเห็ดที่มีความต้องการฝึกอบรมโดยรวมอยู่ใน

ระดับความต้องการมากพบว่า ความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ดในระดับความต้องการมาก คือ เห็ดหลินจือ เห็ดนางฟ้า เห็ดนางรมฮังการี เห็ดโคนญี่ปุ่น และเห็ดเป๋าฮื้อล้วนเป็นชนิดเห็ดที่รู้จักกันโดยแพร่หลาย มีจำหน่ายในแหล่งทั่วไป รองลงมาคือความต้องการฝึกอบรมระดับความต้องการปานกลาง เห็ดหัวลิง เห็ดขอนขาว เห็ดหูหนู เห็ดนางรมสีทอง และเห็ดมิวกี้ ตามลำดับ เป็นชนิดเห็ดที่ได้รับความนิยมบางชนิด และสามารถนำไปบริโภคหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้จำกัด ชนิดเห็ดทั้งหมดล้วนสามารถเพาะเลี้ยงได้ในถุงพลาสติกให้สามารถออกดอกได้ สอดคล้องกับ Winait (2010) ศึกษาเรื่องการติดตามการฝึกอบรมการเพาะเห็ดในถุงแบบครบวงจรของมูลนิธิพระดาบส เป็นการฝึกอบรมเห็ดที่สามารถเพาะเลี้ยงในถุงทุกชนิด ผลการวิจัยพบว่า มีความต้องการความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม สามารถนำไปใช้ได้จริงโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านทฤษฎี ด้านปฏิบัติ และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับความต้องการมาก เนื่องจากการเพาะเห็ดในแต่ละด้านและในบางขั้นตอนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้และพร้อมอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรมด้านทฤษฎี ด้านปฏิบัติเพื่อความสะดวกและความสะดวกปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับ Prortong (2009) ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการฝึกอบรมการเพาะเห็ดในถุงแบบครบวงจรของมูลนิธิพระดาบส ผลการวิจัยพบว่า โดยมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรโดยเฉลี่ยในระดับมาก มีความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกโดยเฉลี่ยระดับมากที่สุดและมีความมั่นใจต่อการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์โดยเฉลี่ยระดับมาก เช่นเดียวกับ Pimpanon (2003) ศึกษาเรื่องความต้องการฝึกอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันตก ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการให้ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายร่วมกับการสาธิตและการศึกษาดูงาน และส่วนมากต้องการบริการระหว่างการฝึกอบรมเป็นน้ำดื่ม อาหารว่าง และอาหารกลางวันมากที่สุด

ผลการศึกษาค้นหาความสัมพันธ์จำนวนวันที่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมการเพาะเห็ดได้ตลอดหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านทฤษฎี และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากมีความต้องการจำนวนวันมากขึ้นแสดง

ถึงความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ดเพิ่มขึ้น เพราะมีความต้องการฝึกอบรมด้านทฤษฎีเพื่อได้รับความรู้ เกิดความเข้าใจสามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พร้อมในการฝึกอบรมในทุกขั้นตอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพ ปลอดภัยและคุ้มค่าในการเข้ารับการฝึกอบรม

ผลการศึกษาค้นหาความสัมพันธ์ระยะทางระหว่างบ้านกับโครงการลูกพระดาบสมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านทฤษฎี ด้านการปฏิบัติ และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ในทิศทางเดียวกัน ในการเดินทางมีค่าใช้จ่ายอีกทั้งต้องเสียเวลาในการเข้ารับฝึกอบรมยิ่งมีระยะทางที่ไกลเพิ่มขึ้นปัจจัยดังกล่าวก็จะเพิ่มสูงขึ้นตามแสดงถึงมีความประสงค์ที่ต้องการฝึกอบรมสูงขึ้น ดังนั้นจึงต้องการได้เรียนบรรยายเนื้อหาและการฝึกปฏิบัติที่ครบถ้วนพร้อมทั้งเครื่องมืออุปกรณ์ในการฝึกอบรมที่ครบครัน ให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ผลการศึกษาค้นหาความสัมพันธ์จำนวนความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสังคมมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านทฤษฎี ด้านการปฏิบัติ และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก การเปิดรับข่าวสารจากสื่อสังคม เป็นช่องทางการเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย มีความรวดเร็ว และทันสมัย จึงเป็นช่องทางที่สามารถรับข้อมูลได้ตลอดเวลาตามความต้องการ เนื่องจากการเปิดรับข่าวสารที่บ่อยครั้งจะทำให้เกิดความเข้าใจในการฝึกอบรมการเพาะเห็ดและได้รับความรู้ที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์จากการเข้ารับฝึกอบรมในด้านต่างๆ ที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้เกิดความต้องการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นด้วย สอดคล้องกับ Sukontamat (2016) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของแรงงานต่างด้าวในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า แรงงานต่างด้าวมีการเปิดรับสื่อที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะระดับการศึกษาที่สูงกว่า ประถมศึกษา จะมีความถี่ในการเปิดรับข่าวสารมากที่สุดและการใช้ประโยชน์จากสื่อมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ

ผลการศึกษาค้นหาความสัมพันธ์ระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านการปฏิบัติ เนื่องจากการรับข้อมูลในระยะเวลาสั้นขึ้นส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้และปฏิบัติได้จริงจึง

ความต้องการในการฝึกอบรมลดลงตามระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสาร สอดคล้องกับ Sunthornvipat (2014) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้ประโยชน์ พบว่าปริมาณการเปิดรับสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสื่อ เมื่อได้รับข้อมูลจากสื่อมากยิ่งขึ้นก็เกิดความเข้าใจมากตาม

ผลการศึกษาค้นคว้าหาความสัมพันธ์ความน่าเชื่อถือของสื่อมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านการปฏิบัติ เนื่องจากการรับข่าวสารจากช่องทางสื่อที่มีความน่าเชื่อถือ แหล่งข้อมูลจากนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่มีองค์ความรู้ด้านนั้นๆ ที่ได้รับความรู้ ศึกษา ลงมือปฏิบัติที่เกิดจากประสบการณ์ที่ได้ผลสัมฤทธิ์ มีความน่าเชื่อถือสูงเพิ่มขึ้นส่งผลให้มีความต้องการในการฝึกอบรมสูงขึ้นตาม ซึ่งสอดคล้องกับ Jomgaew (2015) ศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ถึงประโยชน์ ความน่าเชื่อถือ และการจัดการความรู้ ต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการภูเก็ต ในกรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า ความน่าเชื่อถือของสื่อโดยรวมอยู่ในระดับความสำคัญมาก

ผลการศึกษาค้นคว้าหาความสัมพันธ์ชนิดเห็ดที่มีความต้องการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านทฤษฎี ด้านการปฏิบัติ และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ดังนี้

ผลการศึกษาค้นคว้าหาความสัมพันธ์เห็ดหลินจือมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะ ด้านทฤษฎี ด้านการปฏิบัติ และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องจากเห็ดหลินจือเป็นชนิดเห็ดที่ต้องมีองค์ความรู้ มีความชำนาญและเชี่ยวชาญในการเพาะเลี้ยงเฉพาะในดูแลรักษา การเปิดดอก การเก็บผลผลิตที่มีระยะเวลานาน แต่เห็ดหลินจือมีสรรพคุณทางยาสูงพร้อมทั้งมีประโยชน์ที่หลากหลาย สามารถเก็บผลผลิตได้ทั้งดอกและสปอร์เห็ดจำหน่ายได้ราคาสูง สามารถเก็บผลผลิตที่พร้อมจำหน่ายได้นานหลายปีในสภาพดอกแห้ง และสามารถเกิดเองได้ตามธรรมชาติได้แต่คุณสมบัติทางยาไม่เท่ากันตามสายพันธุ์ จึงมีความสัมพันธ์กับความต้องการในการฝึกอบรมในทุกด้าน เพื่อให้ได้ความรู้ที่ครบถ้วนนำไปประกอบอาชีพได้

ผลการศึกษาค้นคว้าหาความสัมพันธ์เห็ดขอนขาวมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้าน

ทฤษฎี ด้านการปฏิบัติ และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องจากเห็ดขอนขาวเป็นชนิดที่นิยมสามารถนำมาประกอบเมนูอาหารรับประทานได้หลากหลาย และจำหน่ายราคาสูง แต่ไม่ค่อยมีการเปิดหลักสูตรอบรมแพร่หลาย จึงทำให้มีความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ดในทุกด้าน

ผลการศึกษาค้นคว้าหาความสัมพันธ์เห็ดหัวลิงมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านทฤษฎี และด้านการปฏิบัติ เนื่องจากเห็ดหัวลิงปัจจุบันยังไม่ค่อยได้รับความนิยมในการเพาะเลี้ยงจำหน่าย เพราะต้องมีความรู้และสถานที่เพาะเลี้ยงที่เฉพาะ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพดี แต่หากสามารถเพาะได้เห็ดหัวลิงมีราคาจำหน่ายสูง เพราะมีสรรพคุณทางยาสูง นิยมนำไปใช้ในการทำผลิตภัณฑ์อาหารเสริม จึงทำให้มีความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ดทั้งในด้านทฤษฎี และด้านการปฏิบัติ

ผลการศึกษาค้นคว้าหาความสัมพันธ์เห็ดมิวกี้มีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านทฤษฎี และด้านการปฏิบัติ เนื่องจากเห็ดมิวกี้สามารถเพาะได้ง่ายจำหน่ายได้ราคาสูง และสามารถเกิดเองได้ตามธรรมชาติ แต่ต้องมีความรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมในการดูแลเห็ดมิวกี้ถึงจะทำให้ผลผลิตออกมีคุณภาพและสม่ำเสมอ หากได้รับความรู้และฝึกปฏิบัติก็สามารถนำความรู้ไปเพาะเห็ดมิวกี้ให้ออกดอกได้ ทำให้มีความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ดทั้งในด้านทฤษฎี และด้านการปฏิบัติ

ผลการศึกษาค้นคว้าหาความสัมพันธ์เห็ดโคนญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านทฤษฎี และด้านการปฏิบัติ เนื่องจากเห็ดโคนญี่ปุ่นมีความเฉพาะในการดูแลรักษาที่อุณหภูมิไม่สูง มีระยะเวลาในการออกดอกนาน จึงต้องมีความรู้ในการดูแลรักษา เพื่อให้ผลผลิต ที่ออกมาคุ้มค่ากับการรอคอย และสามารถจำหน่ายได้ราคาสูง เป็นที่นิยมบริโภคของทุกชนชาติ และสามารถนำไปปรุงอาหารได้หลากหลาย จึงทำให้มีความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ดทั้งในด้านทฤษฎี และด้านการปฏิบัติ

และผลการศึกษาค้นคว้าหาความสัมพันธ์เห็ดเป่าฮื้อมีความสัมพันธ์กับความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านทฤษฎี เนื่องจากเห็ดเป่าฮื้อต้องมีความรู้และความชำนาญในการเพาะเลี้ยงให้ผลผลิตออกอย่างมีคุณภาพหากมีความรู้แล้วสามารถเพาะได้ทุกภูมิภาคของไทยและได้รับความนิยมรับประทานทุกภูมิภาคเพราะมีรสชาติดี นำมาประกอบ

เมนูอาหารได้หลากหลาย และจำหน่ายได้ราคาสูง จึงทำให้มีความต้องการฝึกอบรมการเพาะเห็ดทั้งในด้านทฤษฎี

ในการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้จากการผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์จำนวนวันที่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก เมื่อมีความต้องการฝึกอบรมจำนวนวันมากขึ้นแสดงถึงความต้องการและความตั้งใจในการฝึกอบรมมากขึ้นตาม ระยะทางระหว่างบ้านมาโครงการลูกพระดาบสมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก เมื่อมีระยะทางที่ไกลมากขึ้นเท่าใดนั้นหมายถึงการมีความต้องการฝึกอบรมสูงเท่านั้น ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสังคมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก การเปิดรับข่าวสารจากสื่อที่มีความถี่บ่อยครั้งขึ้นเป็นการกระตุ้นให้เกิดความต้องการสูงขึ้นไปอีกทั้งสื่อสังคมเป็นสื่อที่สามารถเปิดรับข่าวสารในสิ่งที่สนใจได้สะดวกและง่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม เมื่อมีระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารที่นานขึ้นทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้นจึงมีความต้องการฝึกอบรมลดลงตามความน่าเชื่อถือของสื่อมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก โดยเป็นสื่อที่มาตรฐานรับรอง เป็นหน่วยงานที่น่าเชื่อถือดำเนินงาน จึงทำให้เกิดความน่าเชื่อถือสูงขึ้นไปผลให้มีความต้องการในการฝึกอบรมสูงขึ้นตาม และชนิดเห็ดที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก เป็นชนิดเห็ดที่มีราคาสูง สามารถเกิดได้เองตามธรรมชาติ อีกทั้งมีคุณประโยชน์ที่หลากหลาย ปัจจัย

ทั้งหมดที่มีความสัมพันธ์กันกับความต้องการในการฝึกอบรมการเพาะเห็ด ด้านทฤษฎี ด้านการปฏิบัติ และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ล้วนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม เกิดประสิทธิภาพคุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรม ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรม โดยมีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ด จำนวน 3 - 4 วัน ในช่วงวันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 08.00 -16.00 น. โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถจ่ายค่าฝึกอบรมได้ 501 - 1000 บาท เพื่อเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีเวลาจำกัด ให้เกิดความคุ้มค่าของต้นทุน ทั้งด้านงบประมาณและเวลาควรมีการเพิ่มช่องทางในการถ่ายทอดความรู้ในการฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ดเปิดรับข่าวสารจากสื่อสังคมผ่าน Facebook line และสื่อมวลชนผ่านสื่อโทรทัศน์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ข้อมูล และควรมีการสอนการเพาะเห็ดหลินจือ เห็ดขอนขาว เห็ดหัวลิง เห็ดมิวกี้ เห็ดโคนญี่ปุ่น และเห็ดเป่าฮื้อ อีกทั้งเพิ่มเติมความรู้ในเรื่องการจำหน่าย การตลาด การเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์เห็ด และมีการติดตามผล เพื่อเป็นที่ปรึกษา ติดตาม ให้คำแนะนำส่งเสริมและสนับสนุนให้สามารถเพาะเห็ดได้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณ์วรรณ วรมิศร์. (2553). การเปิดรับสื่อกับการตัดสินใจท่องเที่ยวต่างประเทศของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. รายงานเฉพาะบุคคลวารสารศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทุมธานี.
- โครงการลูกพระดาบส. (2560). รายงานประจำงบประมาณพุทธศักราช 2560. สำนักงานโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ สำนักพระราชวัง, กรุงเทพฯ.
- ทัศนัย สุนทรวิภาต. ความสัมพันธ์ของการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. *วารสารบรรณศาสตร์* ฉบับที่ 1 (2557): 82-89.
- ธนภัทร จอมแก้ว. (2558). อิทธิพลของการรับรู้ถึงประโยชน์ ความน่าเชื่อถือและการจัดการความรู้ ต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกูเกิล (Google) ในกรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- นันทา เพราะทอง. (2552). การประเมินโครงการฝึกอบรมการเพาะเห็ดในถุงแบบครบวงจรของมูลนิธิพระดาบส *วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ปวัน สุนทรมัต. (2559). พฤติกรรมการเปิดรับสื่อการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของแรงงานต่างด้าวใน กรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต* มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- พัทโปก วินัยกิจ. (2553). การติดตามผลการฝึกอบรมการเพาะเห็ดในถุงแบบครบวงจรของมูลนิธิพระดาบส. *วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(ส่งเสริมการเกษตร)*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- พิสิษฐ์ พิมพ์านนท์. (2546). ความต้องการฝึกอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันตก. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต* มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2555). การเพาะเห็ด. แหล่งข้อมูล : <http://www.positioningmag.com/prnews/prnews.aspx?id=68935>. (15 ตุลาคม 2560).
- อานนท์ เอื้อตระกูล. 2544. การเพาะเห็ดหลินจือ. คมชัด. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ

Translated Thai References

- Eudragoon, E. (2001). Ganoderma cultivation. Komchat. (3rd ed.), Bangkok. (In Thai).
- Jomgaew, T. (2015). The influence of perceived ability of interest and knowledge management on the satisfaction the user of Google in Bangkok. Independent Study Master of Business Administration. Bangkok University, Bangkok. (In Thai).
- Kasikorn research center. (2012). Mushroom cultivation. from: <http://www.positioningmag.com/prnews/prnews.aspx?id=68935>. (15 October 2017). (In Thai).
- Lukphradabos project. (2017). Meeting minutes 2017. Lukphradabos project Bureau, Bangkok. (In Thai).
- Pimpanon, P. (2003). Training needs of agricultural cooperative members in the West. Master's Degree in Master of Arts. Kasetsart University, Bangkok. (In Thai).
- Prortong, N. (2009). Evaluation of training project on mushroom culture in the integrated bag of Phra Dabos Foundation. Master of Science Program in Agricultural Extension. Kasetsart University, Bangkok. (In Thai).
- Sukontamat, P. (2016). Media exposure, utilization and satisfaction of migrant workers in Bangkok. Master of Arts. Bangkok University, Bangkok. (In Thai).

- Sunthornvipat, T. The relationship between media exposure and sufficiency economy the benefits and satisfaction of the media of university students in Bangkok. *Journal of Botany*. 1sted. (2014): 82-89. (In Thai).
- Winaigit, P. (2010). Follow up training of mushroom cultivation in the integrated bag of Phra Dabos Foundation. Master of Science Program in Agricultural Extension. Kasetsart University, Bangkok. (In Thai).
- Worasir, K. (2010). Media exposure to foreign travel decisions of local residents Bangkok. Personal Journal of Master of Arts. Thammasat University, Pathum Thani. (In Thai).